

Sectorplan 05 Gescheiden ingezameld/afgegeven textiel (inclusief schoeisel)

I Afbakening

De volgende afvalstoffen vallen onder de reikwijdte van dit sectorplan:

Afvalstoffen	Toelichting
Gescheiden ingezameld zowel als gescheiden afgegeven textiel door zowel particulieren als bedrijven	Dit zijn (niet limitatief): kleding, linnengoed, dekens, grote lappen stof en gordijnen, afgedragen bedrijfskleding/uniforms, niet verkochte kleding of schoenen, etc.
Restanten uit de textielveredelingsindustrie	Snijafval, garenrestanten
Gescheiden ingezameld of afgegeven schoeisel door zowel particulieren als bedrijven	Dit betreft alle soorten schoenen.

In paragraaf IV is een nadere toelichting opgenomen op de afbakening, alsook een overzicht van afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen van dit sectorplan, maar onder andere delen van het LAP vallen.

II Minimumstandaard

Minimumstandaard voor vergunningverlening

	Afvalstoffen / deelstroom	Minimumstandaard voor verwerking (en eventuele voorwaarden)
a	Voor hergebruik of recycling geschikt schoeisel of textiel	<ul style="list-style-type: none">Recycling, bijvoorbeeld door vervezelen om te verwerken tot garen, matrasvulling, materiaal voor geluid of warmte/koude isolatie of geotextiel en het versnijden tot poetsdoek.Recycling van delen van de materialen waarvan het schoeisel is gemaakt.
b	Niet voor hergebruik of recycling geschikt textiel en schoeisel	Andere nuttige toepassing (bijvoorbeeld hoofdgebruik als brandstof). Dit betreft textiel en schoeisel waarvoor [1] recycling niet mogelijk is (zie paragraaf IV voor toelichting en voorbeelden) of [2] waarvoor recycling zo duur is dat de kosten voor afgifte van deze partijen aan de poort van de verwerker door de ontdoener meer zouden bedragen dan €205,-/ton.

Zie paragraaf V voor een toelichting op de minimumstandaard.

Ontwikkelingen afvalstroom en minimumstandaard

Tijdens de planperiode wordt in het kader van het convenant Meer en Beter Recycling onderzocht of voor specifieke vormen van textiel bepaalde vormen van recycling hoogwaardiger zijn dan andere. Ook wordt bekeken of het mogelijk is om te omschrijven in welke gevallen voorbereiding voor hergebruik altijd een optie is. Mogelijk wordt als gevolg van deze studie de minimumstandaard voor dit sectorplan gewijzigd. Zie paragraaf VI voor toelichting op de verwachte ontwikkelingen.

III Grensoverschrijdend transport

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in [hoofdstuk B.13](#) 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen' van het beleidskader.

In [bijlage F.10](#) is een gedetailleerde beslisboom opgenomen t.b.v. het vaststellen of overbrenging t.b.v. een bepaalde verwerking op basis van hoofdstuk B.13 kan worden toegestaan. De uitwerking

voor dit sectorplan is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt:

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
 - uit paragraaf B.13.2.2 van het beleidskader iets anders volgt en/of
 - toetsing aan verordening 1013/2006/EG ([EVOA](#)) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art 36 van de verordening)

Overbrenging vanuit Nederland:

Overbrenging vanuit NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarden of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing:</i>		
t.b.v. voorbereiding voor hergebruik	Ja	Tenzij er alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd en/of tenzij de mate van hergebruik of recycling de overbrenging niet rechtvaardigt (zie het beleidskader B.13.5.2). Voor de afvalstoffen van dit sectorplan geldt dat elke mate van storten te veel is.
t.b.v. recycling of, t.b.v. voorlopige nuttige toepassing gevolgd door recycling		
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Tenzij het <i>niet recyclebaar</i> textiel of schoeisel betreft zoals bedoeld in par. II onder b en uit de kennisgeving blijkt dat: <ul style="list-style-type: none"> • recycling niet mogelijk is vanwege de aard of samenstelling van de afvalstof of dat de kosten van recycling meer bedragen dan € 205,- /ton (zie het toetsingskader hoofdstuk B.13, paragraaf B.13.3.3.3 van het beleidskader) én, • er niet alsnog een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort of anderszins verwijderd omdat nuttige toepassing mogelijk is.
<i>(voorlopige) verwijdering:</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat nuttige toepassing mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹		
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging én omdat nuttige toepassing mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland:

Overbrenging naar NL:	In beginsel toegestaan?	Toelichting, voorwaarde of uitzondering
<i>(voorlopige) nuttige toepassing</i>		
t.b.v. voorbereiden voor hergebruik	Ja	Indien er geen (wettelijke) belemmeringen voor het (voorbereiden voor) hergebruik zijn.
t.b.v. recycling	Ja	Indien de verwerking in overeenstemming is met de minimumstandaard.
t.b.v. andere nuttige toepassing	Nee	Tenzij het <i>niet recyclebaar</i> textiel of schoeisel betreft zoals bedoeld in par. II onder b.
<i>(voorlopige) Verwijdering</i>		
t.b.v. verbranden	Nee	Omdat nuttige toepassing mogelijk is.
t.b.v. andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan verbranden of storten ¹		
t.b.v. storten	Nee	Op grond van nationale zelfverzorging en/of op grond van nationale wettelijke bepalingen en/of omdat nuttige toepassing mogelijk is.

¹ Dit betreft alle verwijderingshandelingen anders dan D1 en D10 uit de bijlage I [KRA](#), alsook verwijderingshandelingen niet genoemd in de KRA.

IV Overwegingen bij de afbakening

In de afbakening is aangegeven dat dit sectorplan over gescheiden ingezameld of afgegeven textiel, inclusief schoeisel gaat. Dit omdat beide stromen eenzelfde inzamel- als verwerkingsroute kennen.

Dit sectorplan gaat niet over het niet gescheiden ingezameld textiel en schoeisel. Niet gescheiden textiel en schoeisel wordt verwerkt met het restafval.

Vergelijkbare, maar niet onder dit sectorplan vallende afvalstoffen

Onderstaand – niet limitatief bedoeld – overzicht geeft afvalstoffen weer die vergelijkbaar zijn met de afvalstoffen uit dit sectorplan maar *niet* onder de reikwijdte van dit sectorplan vallen:

Afvalstoffen	Toelichting of verwijzing
Niet gescheiden ingezameld textiel, schoeisel en tapijtafval	Zie SP1 (Huishoudelijk restafval (fijn en grof)) Zie SP2 (Restafval van bedrijven)
Productierestanten en snijverliezen uit de tapijtindustrie	Zie SP84 (Overige monostromen)
Gescheiden ingezameld tapijtafval	Zie SP84 (Overige monostromen)

Euralcodes in relatie tot dit sectorplan

De volgende Euralcodes *kunnen* betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan: 150109; 200110; 200111

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere sectorplannen. Voor de feitelijke afbakening van wat onder dit sectorplan valt, is paragraaf I van het sectorplan bepalend en niet deze opsomming van Euralcodes (zie ook [hoofdstuk D.4](#) Omgaan met Eural, van het beleidskader).

V Toelichting en specifieke aandachtspunten bij dit sectorplan

Het beleidskader is de basis voor het afvalbeheer en beleidsuitvoering. Dit sectorplan geeft de specifieke invulling van de onderdelen 'minimumstandaard' en 'grensoverschrijdend transport' voor de in de afbakening genoemde afvalstoffen. Waar dit sectorplan afwijkt van het beleidskader is het sectorplan leidend. Het is uitermate belangrijk dat iedereen die betrokken is bij afvalbeheer ook kennis neemt van het beleidskader.

Specifiek voor de praktijk van vergunningverlening zijn de volgende hoofdstukken van het beleidskader in het bijzonder van belang:

- Wettelijke reikwijdte van het LAP ([Deel A.2.3](#))
- Voorwaarden voor afwijken van het LAP bij vergunningverlening ([Deel A.2.6](#))
- Het algemene beleid rond afvalscheiding ([Deel B.3](#))
- Het beleid rond en het vergunnen van inzamelen ([Deel B.4](#))
- Het beleid rond op- en overslaan van afvalstoffen ([Deel B.5](#))
- Het algemene beleid rond (niet)mengen van afvalstoffen ([Deel B.7](#)).
- Taken en bevoegdheden van de verschillende overheden betrokken bij afvalbeleid en beleidsuitvoering waaronder ook de provincies en de gemeenten ([Deel C](#)).
- Specifieke aandachtspunten voor vergunningverlening ([Deel D](#) integraal) met specifiek:
 - Het principe van de minimumstandaard voor verwerking ([Deel D.2](#))
 - Omgaan met de minimumstandaard bij gedeeltelijke (voor)behandeling en het opnemen van sturingsvoorschriften om te borgen dat de totale verwerking conform de minimumstandaard plaatsvindt ([Deel D.2.2.4.2](#)).
 - Aandachtspunten Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers ([Deel D.3](#)), met ook aandacht voor specifieke uitzonderingen.
- Omgaan met de Eural ([Deel D.4](#))

Uit het beleidskader, wet- en regelgeving en andere info zijn bovendien ook onderstaande aspecten van specifiek belang:

1. Aandachtspunten t.a.v. gescheiden houden (hele keten)

Doelstelling van het programma Circulaire Economie, voorheen het programma VANG, is om de hoeveelheid restafval te verminderen. Gemiddeld bestaat huishoudelijk restafval in Nederland nog uit 4% textiel. Dit textiel zou als het gescheiden zou worden, in ieder geval geschikt zijn voor recycling en in veel gevallen zelfs voor hergebruik (zo blijkt uit sorteeranalyses).

Gescheiden houden van afvalstoffen is een terugkerend issue op verschillende momenten in het afvalverwerkingsproces waarmee met zorg moet worden omgegaan teneinde verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren.

Zowel textiel als schoeisel vallen onder categorie 28 van bijlage 5 van het LAP²: *textiel, niet zijnde tapijt*. Textiel en schoeisel wat niet voor (voorbereiden voor) hergebruik of voor recycling geschikt is valt onder categorie 109B: *overig afval wat niet gestort mag worden...()*.... Op basis van beleid rond het gescheiden houden zoals beschreven in hoofdstuk B.3 moeten afvalstoffen van deze categorie in beginsel gescheiden worden gehouden van elkaar, van andere categorieën afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Zie het beleidskader hoofdstuk B.7 (Mengen) voor de voorwaarden waaronder mengen toch is of kan worden toegestaan.

2. Aandachtspunten t.a.v. producent/ontdoener van de afvalstoffen

Textiel en schoeisel komen zowel vrij bij huishoudens als bij bedrijven.

Ten aanzien van vrijkomen bij bedrijven geldt het volgende:

Het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling milieubeheer stellen in art. 2.12 respectievelijk 2.9 algemene regels rond het gescheiden houden van afvalstoffen. Voor producenten/ontdoeners die wel over een omgevingsvergunning (moeten) beschikken kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning specifieke voorschriften verbinden t.a.v. het gescheiden houden en beheer van de afvalstoffen die bij de ontdoener ontstaan, ten einde de (latere) verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren. Zie ook hoofdstuk B.3 Afvalscheiding.

3. Aandachtspunten en informatie t.a.v. inzameling/vervoer van de afvalstof

De hierboven onder 1 genoemde aandachtspunten rond gescheiden houden van de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn ook van belang bij inzameling/vervoer ten einde de verwerking volgens de minimumstandaard niet te frustreren (doelmatigheidsprincipe). Hiervoor is op grond van artikel 10.47 eerste lid van de Wet milieubeheer in het Besluit inzamelen afvalstoffen een bepaling opgenomen (artikel 1b) dat ook inzamelaars afvalstoffen die gescheiden worden aangeboden, gescheiden moeten houden. Dit geldt voor alle afvalstoffen.

De gescheiden inzameling van textiel uit huishoudens is de verantwoordelijkheid van gemeenten. Gemeenten hebben keuzevrijheid in de wijze waarop zij de textielinzameling organiseren, bijvoorbeeld via textielbakken of huis-aan-huis-inzameling. Zij kunnen voor de inzameling ook organisaties als charitatieve instellingen inschakelen. Bijna 80% heeft dit ook gedaan. Het gaat daarbij zowel om professionele charitatieve instellingen, charitatieve instellingen op vrijwilligersbasis, kringloopbedrijven, stichtingen, verenigingen, scholen, kerken, alsook commerciële inzamelaars, winkelbedrijven en pakketdiensten.

Naast inzamelingspunten van bovengenoemde inzamelaars, moet textiel (niet zijnde tapijt) bovendien op grond van de Activiteitenregeling milieubeheer, artikel 3.115, tweede lid onder q, ook bij de gemeentelijke milieustraat gescheiden worden opgeslagen. Indien textiel op de gemeentelijke milieustraat niet gescheiden wordt opgeslagen, moet via nascheiding of op een andere wijze een zelfde niveau van afvalscheiding worden bereikt waarmee een zelfde niveau van recycling kan worden bereikt als wat zou zijn bereikt bij het reeds gescheiden houden op de milieustraat. Zie verder beleidskader hoofdstuk B.3 Afvalscheiding.

² Ook de Arm kent in bijlage 11 een lijst van afvalcategorieën die van belang is voor het gescheiden houden van afvalstoffen. Vooralsnog geldt deze bijlage voor type A-en B-inrichtingen. Voor type C-inrichtingen geldt de bijlage uitsluitend voor gevaarlijke afvalstoffen. De bijlage is nog gebaseerd op bijlage 5 van LAP2. Middels een geplande wijziging van het Abm en de Arm zal bijlage 11 van de Arm ook geheel gaan gelden voor type C inrichtingen en in overeenstemming worden gebracht met bijlage 5 van LAP3. Vanaf dat moment gelden voor alle type inrichtingen dezelfde afvalcategorieën.

4. Aandachtspunten t.a.v. het verwerken van de afvalstoffen

Mengen t.b.v. verwerking (algemeen)

Zoals onder 1 is aangegeven dient deze afvalstof in beginsel gescheiden te worden gehouden van andere afvalstoffen en niet-afvalstoffen. Indien de afvalstof t.b.v. de verwerking moet worden gemengd, is dit slechts toegestaan als in de vergunning van de verwerker is geregeld dat deze afvalstof mag worden gemengd met andere afvalstoffen of met niet-afvalstoffen. De bepalingen en voorwaarden voor het vergunnen van dergelijke menghandelingen zijn opgenomen in [hoofdstuk B.7](#) van het beleidskader.

Toelichting op de minimumstandaard

De uit milieuoogpunt meest gewenste beheerwijze is hergebruik, dat voor een groot deel van gescheiden ingezameld textiel mogelijk is, afhankelijk van de soort en kwaliteit van het ingezamelde textiel. In praktijk is voorbereiding voor hergebruik lang niet altijd mogelijk of slechts voor een deel van een aangeboden partij. Een minimumstandaard op het niveau van 'voorbereiden voor hergebruik' is daarom voor vergunningverlening niet werkbaar. Er zijn ook partijen die wegens veiligheidsredenen (uniforms) of economische redenen (niet verkochte partijen) niet voor (her)gebruik in aanmerking komen. Vandaar dat de minimumstandaard *Recycling* is.

Volgens de systematiek van het LAP is hoogwaardiger verwerking dan de minimumstandaard toegestaan (Zie [hoofdstuk D.2](#) Minimumstandaard). Dit sluit voor deze afvalstroom ook aan bij de gangbare praktijk. Immers:

- uitsorteren van herbruikbaar schoeisel ten behoeve van (voorbereiden voor) hergebruik, en
 - uitsorteren, reinigen en/of repareren van herbruikbaar textiel
- zijn juist voor deze stroom zeer gangbaar. Deze verwerkingsvormen zijn vanuit milieuoogpunt (afvalhiërarchie) de meest gewenste beheerwijze en de minimumstandaard maakt dit ook mogelijk.

Na inzameling wordt textiel gescheiden in categorieën en kwaliteiten, die allen een apart verwerkings- en afzettraject als product of als materiaal hebben.

- Hergebruik vindt bijvoorbeeld plaats door kringloopwinkels of export.
- Textielrestanten worden ook gerecycled (bijvoorbeeld door vervezeling), versneden tot poetslappen (met name voor de chemische industrie) of verwerkt tot garen, matrasvulling of tot materiaal voor geluid of warmte/koude isolatie of geotextiel.
- Een opkomende ontwikkeling is ook sorteren (op samenstelling en kleur), het verwijderen van ritsen knopen, etc. en het shredderen of versnijden tot repen die vervolgens elders worden vervezeld (= recycling van de grondstoffen).

Bovenstaande geldt ook voor schoeisel. Rubber schoenzolen kunnen onder andere ingezet worden als onderdeel van vloeren voor gymzalen.

Afhankelijk van de manier waarop textiel is toegepast en/of de wijze waarop textiel en schoeisel vervolgens in de afvalfase komt, kan het echter voorkomen dat verwerken volgens de minimumstandaard niet mogelijk is. Dit kan het geval zijn bij bijvoorbeeld

- partijen die te sterk vervuild zijn of (textiel met verf of olievlekken);
- partijen waarin textiel-vreemde materialen zoals versiersels met bijvoorbeeld metaaldraad aanwezig zijn;
- textiel dat een chemische behandeling heeft ondergaan waardoor extra eigenschappen aan het textiel worden toegevoegd (zoals brandvertraging).

Om de uitvoerbaarheid te verzekeren is in de minimumstandaard aangegeven dat in dergelijke gevallen een andere minimumstandaard geldt, namelijk overige nuttige toepassing (hoofdgebruik als brandstof). Ook kan in paragraaf III zijn aangegeven dat overbrenging t.b.v. overige nuttige toepassing (hoofdgebruik als brandstof) in dit geval kan worden toegestaan.

Naast technische overwegingen die voorbereiding voor hergebruik of recycling onmogelijk maken, kan voorbereiding voor hergebruik of recycling voor bepaalde (specifiek verontreinigde) partijen ook relatief duur zijn. Ook in die gevallen voorziet de minimumstandaard in een mogelijkheid om alsnog andere nuttige toepassing mogelijk te maken. De grenswaarde hiervoor is € 205,- per ton afval. Een toelichting op welke kosten daarin worden meegenomen staat beschreven in [hoofdstuk A.4](#), paragraaf A.4.6. van het beleidskader. Ook kan in paragraaf III zijn aangegeven dat overbrenging t.b.v. andere nuttige toepassing in dit geval kan worden toegestaan.

In [hoofdstuk B.13](#) paragraaf B.13.3.3.2 van het beleidskader staat aangegeven welke informatie het kennisgevingsdossier moet bevatten ingeval de afvalstoffen t.b.v. bovenstaande verwerking worden overgebracht.

Uitzondering op A&V-beleid en AO/IC

Vergunningplichtige inrichtingen die afvalstoffen op- en overslaan of verwerken, en vallen onder categorie 28.4 en 28.5 van bijlage I onderdeel C van het [Besluit omgevingsrecht](#), moeten beschikken over een acceptatie- en verwerkingsbeleid (A&V-beleid) en een beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). Hierop geldt een aantal uitzonderingen. Een inrichting die uitsluitend textiel, papier, metalen, schroot of glas - of van een combinatie van deze afvalstoffen - accepteert, hoeft niet te beschikken over een A&V-beleid en AO/IC. Dit kan relevant zijn voor bedrijven die actief zijn in het verwerken van afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan. Zie verder het beleidskader [hoofdstuk D.3](#).

BREF in relatie tot de minimumstandaard

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor de afvalstoffen die vallen onder dit sectorplan zijn de BBT-referentiedocumenten (BREFs) betrokken, die zijn opgesteld in het kader van de [richtlijn industriële emissies](#) (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In de BREFs zijn de beste beschikbare technieken (BBT) beschreven voor bedrijfstakken of activiteiten. Bij de vergunningverlening moet rekening worden gehouden met deze BBT-conclusies. Om die reden is getoetst of ook de beschreven minimumstandaard hiermee niet in strijd is.

Voor de afvalstoffen die onder dit sectorplan vallen, zijn geen als BBT aangemerkte bepalingen gevonden over de wijze waarop deze afvalstoffen verwerkt moeten worden. De BBT-conclusies uit de BREFs hebben dan ook geen gevolgen voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd.

Stortverbod

Op grond van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) geldt een stortverbod voor gescheiden ingezameld textiel. Onder diverse categorieën van dat besluit - waaronder bijvoorbeeld 42, 15b of 16b - is gescheiden ingezameld textiel begrepen.

VI Doorkijk minimumstandaard en ontwikkelingen

In het kader van het convenant Meer en Betere Recycling wordt gewerkt aan het maken van onderscheid tussen verschillende vormen van recycling. Het principe hiervan is opgenomen in de hoofdstukken [A.4](#) (Uitgangspunten), [B.9](#) (Recycling) en [D.2](#) (minimumstandaard). Dit sectorplan heeft betrekking op een grote variatie aan afvalstromen waarvoor soms meerdere vormen van recycling mogelijk zijn. In het eerste deel van de planperiode wordt nagegaan of hier stromen bij zijn waarvoor het meerwaarde kan hebben om onderscheid te maken en beleidsmatig ook actief te gaan sturen naar één van de vormen. Als uit dit onderzoek komt dat dit meerwaarde heeft en ook reëel (voldoende verwerkingscapaciteit, acceptabel kostenniveau, etc.) is, kan dit leiden tot aanpassing van de minimumstandaard.

Een verwachte ontwikkeling is verder dat steeds meer modebedrijven gebruikte textielvezels zullen gaan gebruiken in nieuwe kleding. Dit is een stimulans voor de recycling.

VII Overige informatie

Ketenaanpak binnen VANG i.p.v. ketengericht afvalbeleid

Textiel is één van de stromen waarvoor de ketenaanpak wordt gevolgd in uitvoeringsprogramma Huishoudelijk Afval binnen het programma Circulaire Economie. Met dit programma wordt beoogd de hoeveel restafval te verminderen en ketens te sluiten. Hierbij wordt niet alleen naar de afvalfase gekeken, maar ook andere fasen in de keten (zoals design, productie, gebruik) worden hierbij betrokken. Dit kan dit leiden tot concrete maatregelen voor afvalpreventie. Daarnaast worden ook maatregelen beschouwd die ergens in de materiaalketen aangrijpen (zoals verhogen %inzameling, verwerking) en op die plaats in de keten danwel elders in de keten leiden tot een lagere milieudruk van het geheel. Een eerste stap in de ketenaanpak is het formuleren van een wensbeeld voor de keten in de toekomst met bijbehorende doelstellingen. Meer info op [VANG-HHA](#). Zie voor verdere uitwerking van de ketenaanpak ook [hoofdstuk A.5](#), paragraaf A.5.3.3.5 van het beleidskader.

Meer informatie over de problematiek van de verduurzaming van de textielketen is te vinden in het rapport 'Resultaten en bevindingen verduurzaming textielketen 2012-2015', een gezamenlijk product van de ondertekenaars van de Green Deal Textielinzameling.